

Forlad hvad der er Tvivlsomt

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Wabisah bin Ma'abad kom til Profeten (saaws), mens han sagde til sig selv: ”Jeg ønsker at spørge ham om alt hvad der drejer sig om retskaffenhed eller uretskaffenhed”, og som han trådte frem, så sagde Allahs Sendebud (saaws): ”**Du er kommet for at spørge om retskaffenhed?**” Han sagde, ”Ja”. Han (saaws) sagde: ”**Konsulter dit hjerte. Retskaffenhed er det, hvorom sjælen og hjertet føler tryghed og ro; uretskaffenhed er det, som driver i sjælen, og bevæger sig (uroligt) rundt i brystet, skønt folk igen og igen har givet dig deres juridiske mening (til dens fordel).**” [Sunan Imam Ahmed & Al-Darami]

Denne *hadeeth* er en af de mest misforståede og fejl citerede *ahadeeth* i cirkulation blandt Muslimer. Det farlige ved at misforstå Allahs Sendebuds (saaws) ord har to sider: Man går ikke kun glip af gavnen, ved at forstå budskabets mening på korrekt vis, når man mister pointen Profeten (saaws) kommer med; man falder også ofte i fælden, hvor man misforstår hvad der bliver sagt, og kommer frem til konklusioner, som modsiger den korrekte mening med denne *hadeeth*. Disse problemer forværres yderligere, når den misinformerede gruppe begynder at sprede sin ukorrekte forståelse som et Islamisk koncept eller en *shar'i* dom, hvormed folk misledes og vildledes, skønt det er med de bedste intentioner.

Vi skal forstå et par ting:

- Hjertet eller samvittigheden kan ikke afgøre, hvad der er rigtigt og forkert. Vi ved alle sammen, at Allah (swt) skabte os med det eneste formål, nemlig at tilbede Ham (swt), så derfor skal alle vores handlinger være ifølge Hans (swt) befalinger. Og som mennesker så er det ikke muligt for os at kende disse befalinger på egen hånd, altså er der behov for sendebude, der leverer åbenbaringen fra Allah (swt), og dermed er der behov for retslærde, der fortolker disse tekster og udleder den juridiske dom fra dem. Det er ikke muligt, gennem brugen af forstanden, eller via vores hjerter, at komme frem til den korrekte *hukm*, ligemeget hvor avanceret ens intellekt er.
- Man skal undgå tvivlsomme sager, når det er muligt. Profeten (saaws) rådede Wabisah til at holde sig væk fra handlinger, der ville ”drive i sjælen”, og forårsage uro og tvivl i hjertet, selv hvis folk forsikrede ham, at disse handlinger var acceptable.

حَدَّثَنَا قُتَيْبَةُ بْنُ سَعِيدٍ أَنبَأَنَا حَمَّادُ بْنُ زَيْدٍ عَنْ مُجَالِدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنِ النُّعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ الْحَلَالُ بَيْنٌ وَالْحَرَامُ بَيْنٌ وَبَيْنَ ذَلِكَ أُمُورٌ مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَدْرِي كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ أَمِنَ الْحَلَالِ هِيَ أَمْ مِنَ الْحَرَامِ فَمَنْ تَرَكَهَا اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ فَقَدْ سَلِمَ وَمَنْ وَقَعَ شَيْئًا مِنْهَا يُوشِكُ أَنْ يُوَاقِعَ الْحَرَامَ كَمَا أَنَّهُ مَنْ يَرْعَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يُوَاقِعَهُ أَلَا وَإِنَّ لِكُلِّ مَلِكٍ حِمَى أَلَا وَإِنَّ حِمَى اللَّهِ مَحَارِمُهُ حَدَّثَنَا هَذَا حَدَّثَنَا وَكَيْعٌ عَنْ زَكَرِيَّا بْنِ أَبِي زَائِدَةَ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنِ النُّعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَحْوَهُ بِمَعْنَاهُ قَالَ أَبُو عَيْسَى هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ وَقَدْ رَوَاهُ غَيْرٌ وَاحِدٍ عَنِ الشَّعْبِيِّ عَنِ النُّعْمَانَ بْنِ بَشِيرٍ

”Halaal er tydelig og Haraam er tydelig, men imellem de to er sager, som er tvivlsomme for mange folk. Derfor, den der undgår disse tvivlsomme sager, beskytter sig med hensyn til sin deen og ære, og er dermed i sikkerhed, men den der falder i tvivlsomme sager, vil falde i haraam. (Han er ligesom) en hyrde, der lader sine får græsse ved kanten til en helligdom, parat til at overtræde grænsen. Sandelig, enhver konge har en helligdom, og sandelig Allahs helligdom er Hans forbud.” [Al-Bukhari, Muslim og Al-Tirmidhi - nr. 1126]

حَدَّثَنَا أَبُو مُوسَى الْأَنْصَارِيُّ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ إِدْرِيسَ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ بُرَيْدِ بْنِ أَبِي مَرْيَمَ
عَنْ أَبِي الْحَوْرَاءِ السَّعْدِيِّ قَالَ قُلْتُ لِلْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ
مَا حَفِظْتَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ حَفِظْتُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ دَعَا مَا يَرِيئُكَ إِلَى مَا لَا يَرِيئُكَ فَإِنَّ الصَّدَقَ طَمَأَيْنَهُ وَإِنَّ الْكَذِبَ رِيبَهُ
وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ قَالَ وَأَبُو الْحَوْرَاءِ السَّعْدِيُّ اسْمُهُ رَبِيعَةُ بْنُ شَيْبَانَ قَالَ وَهَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ
صَحِيحٌ حَدَّثَنَا بُنْدَارٌ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ حَدَّثَنَا شُعْبَةُ عَنْ بُرَيْدٍ فَذَكَرَ نَحْوَهُ
”... Forlad hvad der giver dig tvivl, til fordel for hvad der ikke giver dig tvivl.”
[Sunan Al-Tirmidhi, nr. 2442]

Ved at undgå tvivlsomme sager, så sikrer man og beskytter sig imod at falde i *haraam* (eksempelvis mad/drikke indeholdende *haraam* ingredienser, at købe noget der måske er blevet stjålet, at chatte med det modsatte køn på Internettet).

Sahabah (raa) gik et skridt videre end dette i deres undgåelse af tvivl, ved at ofre og undgå selv nogle *halaal* handlinger; ligesom 'Umar bin Al-Khattab (ra) plejede at sige: "I Allahs Sendebud (saaws) levetid plejede vi at forlade ni tiendedele *halaal*, af frygt for at begå *haraam*." (eksempelvis lytte til musik, spille kort, se sport, tage til markedet)

At forlade tilladte ting (*mubaah*) gør dem ikke til *haraam*.

Det er vigtigt at huske, at ved at undgå en *halaal* handling eller ved at undgå en tvivlsom sag, at det ikke automatisk gør den handling *haraam*, og man skal være påpasselig med at udstede "gade *fatawa*", hvor man fortæller folk, at disse handlinger er *haraam*, og fordømme andre. Kun Allah (swt) har retten til at erklære handlinger *halaal* og *haraam*, og at undgå en tvivlsom sag skal betragtes som *waraa* (loyalitet?), og ikke en selvinspireret *fatwa*.

Dette princip gælder ikke med hensyn til forladelsen af *waajib* eller begåelsen af *haraam*. (eksempelvis salg af alkohol, at lyve i jobansøgninger, ikke at udføre *jumu'ah*)

Diskrimination imellem forskellige *fatawa* på basis af et islamisk bevis.

Når man står overfor meningsforskelle, så bør man ikke vælge den mulighed man har størst tilbøjelighed til, da dette fører til at man følger sine lyster; vi er derimod beordret til at følge Allahs (swt) påbud. Vi skal gøre vores yderste for at afgøre, hvilken retslærd der er bedst egnet til at komme frem til den korrekte *fatwa* (gennem *ijtihad*), og derefter følge denne holdning, uanset om vi er "tilfredse" med denne *fatwa* eller ej.

Ukendt forfatter

(Hvis nogen kender denne *hadith*, som er nævnt i begyndelsen af artiklen, med dens Arabiske tekst plus referencekilde, så er de velkomne til at skrive en email til yahamza@gmail.com)